

AASTAST 1925

HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUM

JUUNI 2016

MILLANG

TREFFNERIST JA TEISED MOONDUJAD

Möödunud nädalal täitus üks minu suur unistus – sain oma silmaga näha ja kõrvaga kuulda legendaarset bändi Queen. Tunded ja emotsioonid on siiani kirjeldamatud! Endalegi üllatuseks tabas mind järgmisel päeval keset kirjanduse arvestust mõte – üks nende hitt räägiks justkui treffneristi elutsüklist! Olen märganud, et kuigi meie maja õppureid eraldab teineteisest maksimaalselt kolm eluaastat, on iga lennu mõttelaad endast ülal-või allpool asetsevatest hoopis erinev ja ainulaadne.

Buddy you're a boy, make a big noise, playing in the streets, gonna be a big ma some day... Jah, kümnendike jaoks on esimene aasta nagu mäng: suur elevus, katsetamine, rõõmujoovastused vaheldumas külmajudinate ja mõnikord ka kukkumisvaluga.

Üheteistkümnendik, you're a young man, hard man, shouting in the streets, gonna take on the world some day... nemad justkui juba teaksid, mida nad Hugolt ootavad, kolmest klassist kõige rohkem vihaste teismeliste moodi. Abituriendid näivad aga juba vanade ning tarkade, kolme aasta pikkusest melust tüdinute, kuid ka peatse lõpu peale mõeldes natuke nostalgitsevate „suurte inimestena“. Nagu laulus, on ka nemad kooliga juba „rahu teinud“.

Nii, nagu ükski fänn ei jäta vahelt ära ühtegi salmi, ei ole ka mõeldav, et Treffneris eksisteeriks üks ilma teiseta. Saabuv suvi on aga nagu liblikate moondumisaeg – mina näiteks juba ootan, et millal see krõks siis käib? Rõõmsast rebasest ei või ju paugupealt saada vihane üheteistkümnendik?

Ootan oma isikliku ärevusega vastust veel ühele küsimusele. Kuidas hoolitseda Miilangu eest nii, et igaüks kolmest erineva taseme moondunust oma õiglase osa saaks? Pakkuda korralikku kriitikat meie „keskmisele lapsel“, seletada mängeegleid pisemale, hulka põimida ka parajas koguses vanakese elutarkust ning samal ajal meele hoida, et me kõik oleme üks – see on missioon, mis on Miilangu vääriiline. Loodetavasti saan ka mina eesisevate tööaastate jooksul tema vääriiliseks. Tahan kunagi sellele tsüklile väärika lõpu panna ja ma ootan, et sellel hetkel saaksin lausuda koos oma Miilangu tiimiga selle Queeni loo kõige säravamad sõnad: „We will...“ Seniks kannan aga uhkelt Tiina pärandatud Miilangu kohvrit ja sellega ühes rasket hunnikut minu eelkäijate saladusi, nippe ja nõuandeid.

Selge see, et vanadelt, sama etapi juba läbinutelt on alati nii mõndagi tarvilikku kõrva taha panna, kuid vahetevahel peab kuulnud tõdesid ka enda kasuks painutada oskama. Vanade Miilangute hunnikus tuhnides leidsin, kuidas peaaegu sajand tagasi kutsus minu eelkäija õpilasi üles „loobuma ühepäeva elamusist“ ning alati tulevikku vaatama*. Täna, algavale suvele otsa vaadates kutsun mina teid üles: Püüdke ühepäevaliblikaid! Neid tänaseid, mitte homseid, homme ilmselt niikuinii juba sajab. Küll septembris on noortel aega avastada, keskmistel mässata ja vanadel olukorraga leppida. Täna seisuga on uue etapi alguseni jäänud 77 päeva. Kasutage neid treffneristile vääriiliselt!

*Vanadele Miilangutele saab pilgu peale heita leheküljel 14.

PEATOIMETAJA
SANDRA VÕSASTE

„ISTU, VIIS“

Kõigile neile, kellel oli sööklas õigel ajal kaasas õpilaspilet.

„ISTU, KAKS“

Kõigile neile, kes ei tagastanud õpikuid õigeaegselt.

Kristi Luha

JUHENDAJA

KEELE-
TOIMETUS

Laura Jõgar Lõmaš Kama
Liis Marii Valeika Tiina Tubli
Marilind Reemann
Elo Maria Pauman
Anastasia Nõmmik Kristel Serg Getter Pihlak
Hanna Marrandi

TOIMETUS

Kelin Kuznetsova

KÜLJENDUS

ÕPILASKOGUL VERIVÄRSKE PRESIDENT!

KRISTEL SERG

Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilaskogule valiti uus president, kelleks sai 10. D klassi õpilane Hanna-Maria Mets. Miilang tegi verivärske presidendiga välkintervjuu.

“Ega valimise protsess eriti keeruline polnud,” meenutab Hanna. “Kandideerimine käis nii, et esitasid oma kandidatuuri ja seejärel hääletati. Peale minu kedagi väga polnudki.” Küllap siit tuleneb ka Hanna-Maria tuleviku-siht teha õpilaskogu kättesaadavamaks ja atraktiivsemaks. “Praegu on

nii, et kohal käivad klassist üksikud esindajad. Parem oleks, kui igaüks saaks tulla. Mida rohkem on inimesi, kes tulevad reaalse huvi pärast, seda suuremaid asju saab ära teha.” Teine suurim siht on teha koostööd. “Minu arvates võiks näiteks HTG õpilaskogu olla rohkem seotud

Eesti Õpilasesinduste Liiduga,” toob Hanna näite. Veel ärgitab Hanna õpilasi enda poole probleemidega pöörduma. Niisiis, treffneristid kui sööklatoiduportsjon on liiga väike, siis ei tasu meelt heita, sest ka väiksemaid probleeme on lahendamiseks!

TREFFNERISTI VÕIDUJOOKS AUTODEGA

MARILIND REEMANN

meeldigu see teile või mitte, aga just sarnase plaani võib leida Tartu linna üldplaneeringu eskiisist, mida maikuu jooksul avalikult tutvustati.

Üldplaneering on ruumiline planeering, mis kätkeb endas erinevaid muudatusi senises elukorralduses ning selle eesmärgiks on luua elanikele mugav elukeskkond ja soodustada linna arengut tervikuna. Mitmete muude plaanide seas võib Tartu linna üldplaneeringust leida ka ümberkorraldusi liikluse osas: uued tänavad, kergliiklusteed ja kõigele lisaks ka Tähtvere sild, mis kulgeks üle Emajõe ning ühendaks Põllu ja Kreutzwaldi tänavaid. Võiks ju arvata, et innovatsioon ja kõiksugused uuendused on ühiskonnas igati teretulnud, kuid viimasel ajal on just Tähtvere sild muutunud paljude linnakodanike poolt pahameele ja kriitika sihtmärgiks. Põhjus,

miks planeeritav sild ühiskonnas palju kirgi on üles küttnud, peitub asjaolus, et silla asukohaks on määratud Emajõeäärne ala, mille alla võib lugeda näiteks Tähtvere spordi ja dendropargi, Emajõeäärse supelranna ja matkaraja. Seda, kuhu sild täpselt rajatakse või kas selle ehitamine tähendaks automaatselt kogu looduse ja roheluse kadumist, on raske öelda, kuid päris kindlasti mõjutaks kogu protsess tugevalt sealset looduskeskkonda ja inimesi. Ei ole olukord lilliline ka treffneristide jaoks muutuks ju sportimine pidevalt mööda voorivate sõidukite keskel senisest ebaseadmisvaks või suisa võimatuks. Sillavastase seisukoha on võtnud ka Supilinna selts, kes leiab, et uue silla järele ei ole vajadust ning see lõikaks Supilinna ära dendropargist ja Emajõeäärsest puhkealast. Teise argumendina on selts välja toonud veendumuse, et silla olemasolu suurendaks

tugevalt liiklust Supilinnas. Olles ise eluaegne supilinnlane, pooldan sillavastast aktsiooni kahe käega. Samuti andsin üsna hiljuti ligi tuhande teise aktivisti seas allkirja petitsoonile, mis sillaehituse ärahoidmiseks algatati. Vaatamata tulisele vastasseisule tasub aga mõista, et sillal on siiski ka oma eesmärk täita: hajutada liiklust kesklinnas ja luua otseühendus Raadi-Kruusmäe ja Tähtvere vahel. Seega on silla ehitamine siiski oluline ja plaani kritiseerimise asemel tuleks aktiivselt pakkuda alternatiive asukoha osas. Nii on juba kostunud pakumisi nihutada kogu kupatus planeeritavast kaugemale, täpsemalt Kvissentali linnaossa. Hetkel on sillaehtus veel tulevikuudus ning detailid veel lahtised, kuid loodan omalt poolt väga, et edasiste otsuste tegemisel - kas sillale jah või ei?! - säiliks nii looduse, loomade-lindude kui ka inimeste (sh sportlike treffneristide) heaolu.

KOOLIPULM LÄBI FOTOSILMA

ANASTASIA NÕMMIK

Laupäeval, 21. mail toimus Hugo Treffneri Gümnaasiumis "Etikett 2" aine praktika raames pidulik kursust lõpetav pulm. Pruutpaariks olid Piia (11.C) ja Tristan (11.B). Nagu kord ja kohus olid pulmas olemas pulmaisa, pruutneitsid, peiupoisid, preester, toitlustajad, vanemad jt. Kõiki rolle kehastasid kursusel osalejad Haruldane ja oma pärane Treffneri pulm oli täis nalja ja naeru!

NAGU IGA TEINEGI, ALGAS KA SEE PULM LAULATUSEGA

NING PULMAISADE LUSTAKAD JA KAASAHAARAVAD MÄNGUD

MILLELE JÄRGNES PIDULIK AVAVALSS...

ILUSA ÕHTU LÕPUS LÕIKAS PRUUTPAAR AP- LAUSI SAATEL TORDI LAHTI NING ANDIS TEATEPULGA EDASI UUELE PAARILE

LÕBUSAT MEELEOLU JÄTKUS KA PULMALAUA TAHA

MIDA TEAVAD MEIE UUED REBASED TEGELIKULT TREFFNERIST?

LÖMAŠ KAMA,
ANASTASIA NÕMMIK

On aeg teha ruumi uutele, vahetada generatsioone ning anda peatselt võim üle õpiahimulistele ning veel kogenematutele rebastele. Et aga õppida seda noort verd paremini tundma, uurisime neilt, mida nad ootavad ja kardavad uuest koolist ning kontrollisime veidi nende koolipõhiseid teadmisi.

MIDA OOTAD/ LOODAD UUELT KOOLILT?

uusi sõpru ja tutvusi- 60,7 % (74 inimest)
muu- 10,7% (13 in)
palju õppimist- 12,8% (12 in)
pidusid- 8,2% (10 in)
Tantsutaldu- 3,3% (4 in)
valikained- 2,5 % (3 in)
arvestusi- 2,5% (3 in)
häid hindeid- 0,8% (1 in)
Miilangut- 0,8% (1 in)

Arvamusküsimuste juurest suundusime faktiküsimuste juurde ning uurisime neilt kolme lihtsa küsimusega, kui hästi nad tegelikult oma uut kooli/ teist kodu järgmiseks kolmeks aastaks teavad.
NB! Valed variandid on suvaliselt välja mõeldud!

TREFFNERI (MITTEAMETLIK)MOTO ON:

Treffner- ülikool- rikkaks- 56% (65 in)
esmalt Treffner, seejärel maailm- 26,7% (31 in)
palju õppimist, palju tarkusi- 12,9% (15 in)
muu- 4,4% (5 in)

KÕIGE ENAM KARDETUD ÕPETAJAD/ KOOLITÖÖTAJAD OLID:

Priidu Beier (esimene koht)
Aime Punga (teine koht)
Ülle Keerberg (kolmas koht)
Ülle Seevri (neljas koht)
Eha Paabo (viies koht)

MILLINE ON ÕPETAJATE JA ÕPILASTE SUHTUMINE KOHVITOPSIDESSE?

õpetajad laidavad, õpilased kiidavad- 43,4% (53 in)
saab sugeda, kuid mõnikord pigistatakse silm kinni- 21,3% (26 in)
kedagi ei huvita väga- 19,7% (24 in)
muu- 9,8% (12 in)
mõlemad laidavad- 5,7% (7 in)

Meie imestuseks olid tulevased rebased maininud ka selliseid (positiivseid) õpetajaid: Andre Pettai, Kristiina Punga, Toomas Jürgenstein

MITU DIIVANIT ON PUHKERUUMIS?

5- 27% (33 in)
4- 26, 2% (32 in)
ei tea, pole käinud seal- 24,6% (30 in)
3- 18% (22 in)
6- 4,1% (5 in)

VIIMASEKS UURISIME, MIDA HUVITAVAD TEAB NOOR VERI TREFFNERI JA TREFFNERISTIDE KOHTA. VASTUSEID OLI IGASUGUSEID:

looduslapsed mängivad kooli ees kulli; **TANTSUTALDADE JUHATAJA KOHTA KÄIVAD JUTUD, KUID KEEGI EI ÜTLE, MIS TÄPSEMALT VALESTI VÕI VIGA ON;** treffneristid on väga peolembelised; praegune või endine füüsikaõpetaja leiti oma kabineti eest magamas, sest ta oli võtmed ära kaotanud; olen kogemata käinud HTGs läbi akna...; **vastlapäeval keegi võttis rohkem vastlakukleid, kui talle oli arvestatud ja direktor käis isiklikult noomimas;** räägitakse, et Treffneris kummitab; treffneristidel on väga omapärane sõnavara, sõna "imetabane" kasutatakse igas lauses vähemalt neli korda; treffneristid õpivad 24/7; vaenutsemine lennukaaslaste vahel; **Rüütli tänav..., tuleme selle küsimuse juurde hiljem tagasi, kui aega veel on**

MARTIN TIKK - ORNITOLOOG, VABATAHTLIK, TUGINOOR VÕI LÄBIKUKKUNUD LOODUSLAPS?

GETTER PIHLAK

Martin Tikk on 12. e klassi noormees, kes intervjuu asemel otsustas minna spaasse puhkama ning kala püüdma. Paar päeva hiljem kohustusime temaga Loodusmaja rohelises pargis. Seal tundus ta olevat kui omas elemendis.

KUIDAS SA ISEENNAST KIRJELDAKSID? Alates 7. klassist saan ma enda kohta öelda ak-

tiivne ja noor inimene. Kindlasti kohusetundlik, uuendusmeelne, ettevõtlik, uutest võimalustest kinni haarav, mitmekülgne, abivalmis ja üldkehtivaid norme murdev inimene.

MILLEGA TEGELED KOO-LIVÄLISEL AJAL? Igapäevased konkreet- sed tegevused on Tartu Loodusmajas, kus käin ornitoloogia, zooloogia ja matka huviringis. Vabal ajal, kui midagi muudugi üldse jääb nendest ringidest üle, siis aitan Loodusmajas üritusi organiseerida. Tuleval õppeaastal lükkan käima vilistlaskogu, samuti jätkan Loodusmaja ajalehega Kännuseened. Olen regulaarne vabatahtlik Tartu Ülikooli loodusemuuseumis, kus aitan sealseid suurüritusi korraldada. Jooksvalt tege- len veel Tartumaa Noor-

tekoguga, mis ühendab noori ja koordineerib noortevolikogude tööd. Täpsemalt olen Noortefondi koordinaator, see

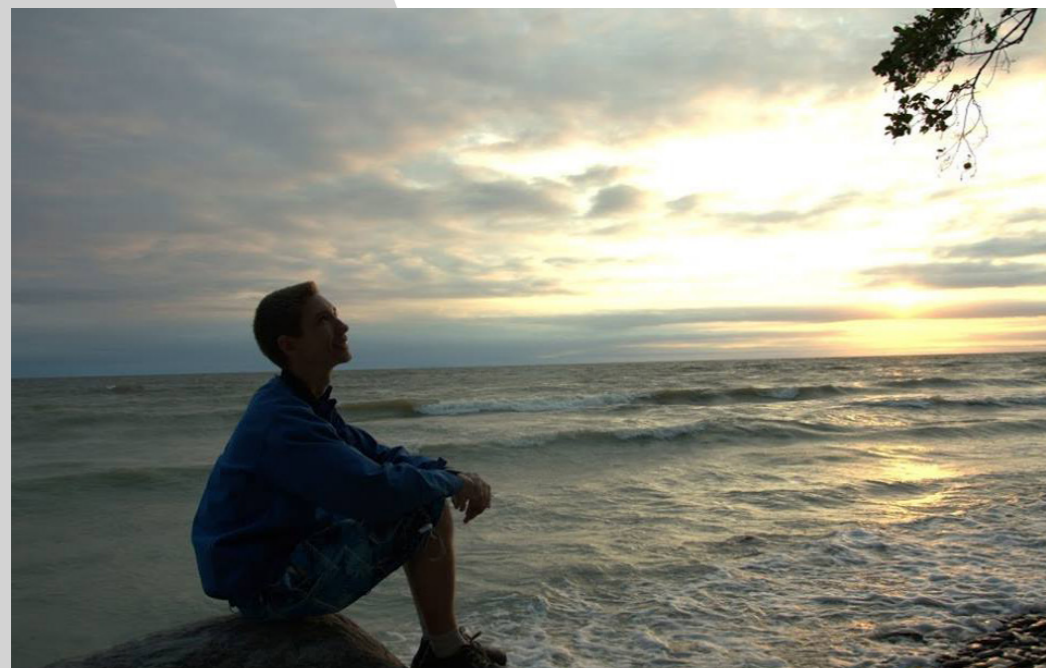
“Usku- ge või mitte, ka sellest jääb aega üle!

on projektifond, mis rahastab Tartumaa noorte projekte. Korraldan koolitusi, projekte ning praegu on käsil Erasmus+ rahvusvaheline noortevahetus, mis käsitleb lindude rännet. Need on siis kohustused lisaks Treffneris õppimisele. Uskuge või mitte, ka sellest jääb aega üle! Lisaks käin metsas matkamas, uitan ringi, sõida rattaga, jooksen, suusatan ja rulluisutan.

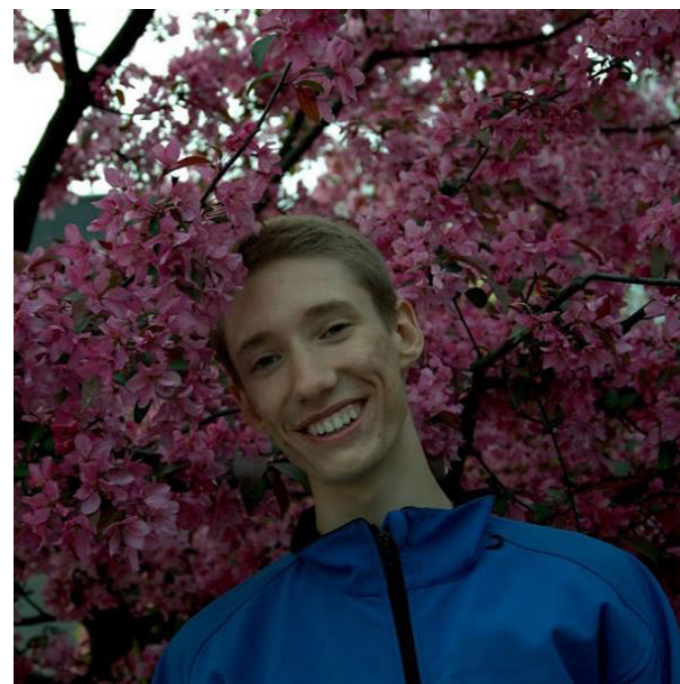
KAS SINU TEISEKS KODUKS VÕIB PIDADA LOODUSMAJA? Jah, iga päev möödub seal mitu tundi ja vahelpeal mööduvad ka öö- tunnid.

KAS SUL ON KA MÕNI SALAJANE KIRG, MILLEST VAID VÄHESED TEAVAD? Kunagi oli selleks kokkamine. Algklassides käisin kokandusringis ja seda ma ei maininud kellelegi. Oli natukene häbi asi, et poiss käib kokandusringis. Kuid praegu? Ma õpin prantsuse keelt, ma arvan, et seda ei tea paljud. Mulle hakkas see peale kolme kursust Treffneris nii meeldima, et õpin nüüd iseseisvalt edasi.

SIND ON NÄHA OLNUD KA TELEEKRAANIL, EKS? Televisoris olen ma mitu korda olnud erinevates kehastustes. Kõige pikem teleroll oli eelmise aasta detsembris, kui käisin Terevisiooni otse- eetris rääkimas Noore looduskaitse märgist,

Südamelähedane: Martin armastab veeta aega looduse seltsis.

Energiat täis: oma ettevõtlikkusega kergitab ta suunurki nii endal kui ka teistel

aga samuti olen olnud ka Aktuaalses kaameras ja Reporteris seoses HeadEst keelelaagriga ning siin-seal olen ka niisama taustamassi jäänud.

MIDA KUJUTAB ENDAST HEADEST KEELELAAGER? HeadEsti eesti keele ja kultuuri laagris olen osalenud kolmel erineval suvel. See on laagrite sari, mis toob Eestisse kokku väliseestlased, juhendajad ja eestlastest tuginoored ning üheskoos toimub üheteistkümmne päeva jooksul eesti keele ja kultuuri õpe. Eesmärgiks on luua väliseestlastele tutvusi Eestiga, leida omavannuseid sõpru ja tuttavaid, et neid ei seoks Eestiga vaid vanavanemad.

MIS TÕI SIND TREFFNERISSE? Kindlasti soov omandada keskharidus. Tegelikult oli see tugevalt minu põhikooli klassiõdede eeskujul. Avastasin, et nad kandideerivad Treffnerisse, siis mõtlesin, et proovin ka. Ausalt öeldes ainult Treffnerisse kat-

sed tegingi, nii et kui ma poleks sisse saanud, siis oleks läinud natukene täbarasti.

MIKS HUMANITAAR, MITTE LOODUSSUUND? Seda küsitakse minult peaaegu iga päev. Humanitaari tahtsin kindlasti sellepärast, et mulle meeldivad need inimesed, kes humanitaari on valinud. Samuti meeldivad mulle ajalugu ja keeled. Pigem oleksin ma läinud reaali kui loodusesse, sest.. (naerab). Kuidas seda nüüd viisakalt öelda? Mulle on jäänud mulje, et gümnaasiumi bioloogia ei ole just selline loodus, millega mina tahaksin tegeleda. Mind huvitavad siiski objektid looduses, mida ma saan ise kat- suda, vaadata,

tunda, kuulata, lähemalt uurida, ilma mikroskoopi või geenilaboreid kasutamata. Ma olen täielikult läbikukkunud looduslaps.

MIDA SOOVITAD OLIJATELE JA TULIJATELE? Soovitaksin alati keskenduda positiivsele, proovida ja võtta Treffnerist maksimum! Ma arvan, et see, mis ise õpilaseni jõuab, on ainult jäämäe tipp. Lasin paljud võimalused mööda, aga ma arvan, et Treffneris on neid võimalusi palju. Kui tahad, siis pead ise uurima ja huvi tundma, mida aasta jooksul Treffneri kaudu saab õppida ja avastada.

PILK TULEVIKKU: MIS ON SINU EDASISED PLAANID? Kõigepealt ma sooviksin natukene puhata ja siis tüürin Eesti Maaülikooli poole loodusturismi

erialale või keskkonnanõuandjaks. Kui hästi läheb, siis püüan alustada iseseisvama eluga ühiskonnas. Ma arvan, et inimesi, eelkõige humanitaare. Aga omamoodi põnevad on olnud ka kokkupuuted teiste suundade esindajatega, kellel on hoopis isemoodi maailmavaated. Sündmuste poolest arvan, et rebaste rets 10. klassi alguses, kuna see lähendas meie klassi väga palju. See oli meie esimese klassisisene projekt, mis andis hea eelduse sujuvaks koostööks ülejäänud kolme aasta vältel.

TREFFNERI KOOLITEEGA OLED LÕPUSIRGEL. MIDA JÄÄD ELAVALT MEENUTAMA?

Ma arvan, et inimesi, eelkõige humanitaare. Aga omamoodi põnevad on olnud ka kokkupuuted teiste suundade esindajatega, kellel on hoopis isemoodi maailmavaated. Sündmuste poolest arvan, et rebaste rets 10. klassi alguses, kuna see lähendas meie klassi väga palju. See oli meie esimese klassisisene projekt, mis andis hea eelduse sujuvaks koostööks ülejäänud kolme aasta vältel.

Tuttav nägu? Martinit on korduvalt näha ka teleekraanil.

Fotod: erakogu

ÄRA OMA (VENE) KEELT KÕRVETA!

SANDRA VÖSAASTE

Miilanglase jaoks on lugude „tootmisel” garantiiks tavaliselt kirjutamine millestki, mis talle endale hinge on läinud või suisa hinge peale jäänud. Veel enam - et autori mõtte töö produktid ka laiemas tarbijaskonnani jõuaksid, võiks vahendina kasutada näiteid, mis igale lugejale mõistetavad. Minu hinge peal on juba pikemat aega need tunnid, mis mul ning saatusekaaslastel on elu jooksul kulunud vene keele õppimisele.

Et kõik ausalt ära rääkida, pean ma alustama sellest, et siin lehel ei tule juttu õpetajate ebakompetentsusest, meie vahvale vene duole ei ole mul pea midagi ette heita. Niipalju kui mina asjast aru saan, on suurem ning justnimelt see häirivam osa meie õppeprogrammist paika pandud riigi poolt. Mitte ühegi nurga alt lähenedes ei saa mööda vaadata faktist, et pedagoogide üks põhieesmärke on valmistada enda hoolealused ette eksamiteks ning niivõrd keeruka

õppeaine korral kardetavasti muuks aega ei jäägi. Seega, kui keegi lootis, et toidan oma artikliga nende isiklikku vastumeelsust kas õppeaine või vene keele suhtes üldiselt, siis järgnevaid ridu aitased pabrire panna just lootus, huvi ja soov see keel ühel päeval päriselt omandada.

NAGU KAUSITÄIS BORŠI Vene keeles rääkimine on nagu borši söömine. Mina leian, et nälgijal ei ole elulujäämiseks vaja teada, et supi sees on peet või seda peaks keetma poolteist tundi. Minul ei ole venelaste seas hakkama saamiseks vaja teada, mis on neljanda käände nimi või kui mitu erandit meessoost sõnade käänamisel ette võib tulla. Nälja korral piisab kindlast teadmisest, et supp täidab kõhu, samamoodi sooviksin mina olla kindel, et oma keeleoskusega ennast ka venekeelses kogukonnas ära „toidaksin”. Kahjuks näib meie õppesüsteem olevat suures osas keskendunud pigem retsepti tüütutele pisiasjadele, kui tühja kõhu täitmisele. Klassikaaslased on juba ilmselt tüdinud sellest vingumisest, mis minu istekohalt vene keele klassis alati kostub, kui grammatika juurde asume. Oleme tegelenud samasuguste käänamisharjutustega terve aasta ning tegelikult ka pool põhikooli aega, kuid ma ei ütleks, et keegi meist õigekeelses just eriti käänetekohast arengut üles näitaks.

LAUAKOMBEID TULEB TUNDA Supisöömisega kaasneb alati oht keel ära kõrvetada, eriti kui sööja juhtub olema näljane, noor ja tormakas.

Samamoodi võib kõrvetada saada, kui liiga suure hoo- ga sõnu pilduma hakata. Lisaks kõrvetamisest hoidumisele, peaks meele pidama ka lauakombeid ehk kultuuri. Nii, nagu ilma lauaregliteta ei eksisteeri õiget söömaaga, ei ole ka ilma kultuuri ja kommeteta keelt. See on minu nägemuse järgi koht, kus tuleks mängu õpetaja suunamine: peaksime teadma, milliseid väljendeid ja kus kasutada nii, et need venekeelses kultuuriruumis liialt sobimatutena ei mõjuks, ning et me oma keelega kedagi ei kõrvetaks.

RETSEPTID ON EDASIJÕUDNUTELE Kas ma tahan õppida keelt poolikult? Ei, mõistan suurepäraselt grammatika vajalikkust, kuid retsepti pähe õppimise juurde tuleks minu arvates asuda alles siis, kui meil on juba reaalne ettekujutus ja maitse roast olemas. Kui väike laps sööb borši elus esimest korda, ei oska ta arvatavasti isegi aimata, mis supile punase värvi või peedimaitse annab. Ta saab sellest lihtsalt kõhu täis. Kogenum vaaritaja oskab aga juba ise vastavalt olukorrale ja oma maitsele kas soola või vett lisada, ehk isegi retseptiga eksperimenteerida. Selge, et ka vene keele kasutust annab muuta värvikamaks või olukorrale sobivamaks, kuid suur osa õpilastest ei küündi selle tasemeni kunagi. Minu enda tutvusringkonnas on neid, kes ei ole ka kaheksa õpiaasta jooksul vaat et algtasetki omandanud, rääkimata mingist stiilitunnetusest!

KEEL ISE EI TULE Suutsin välja nuputada

ühe aspekti, milles борщ ja русский язык ei sarnane. Kui söömine peaks inimloomadel õnnestuma instinktiivselt, nälja korral haistmis- ja maitsemiselundid lihtsalt tunnevad toidupala ära, siis võõrkeel ei pruugi üldse nii loomulikult üle huulte jooksmata hakata. Olen ise välismaal elatud aasta jooksul saanud jälgida nii enda kui ka paljude teiste keele arengut ning julgen öelda - kui sina kardad rääkida, kardab keel ka sinuni tulla. Samal põhjusel jääb mulle mõistmatuks, kuidas on võimalik sooritada kuulamistööd järjekindlalt hindale „4”, kui kõnealune õpilane mõistab igast tööst umbes kümnendiku küsimustest. Hinded ei näita enam ammu õpilaste tõelist võimekust, kuid vastusevariantide seast õige välja loomine ja sellega läbi saamine ei ole vastuvõetav, eriti nii tähtsas keele osas nagu seda on kuulamine.

JULGE ROHKEM MAITSTA! Lahendus on minu silmis lihtne - vähem kuivi reegleid, rohkem praktikat! Võin eksida mõne tegusõna pööramisel, kuid kui mind rääkimise ajal täna paar korda parandada, siis homme ma seda viga enam ei tee. Kõnelemisjulgus ise ei teki õigekirjaharjutustest ei täna, homme ega kunagi tulevikus. Teisisõnu - mida rohkem suppi maitsta ning selle valmimist jälgida, seda asjatundlikumaks muutub sööja. Ta suudab eristada koostisosi ning õige pea on valmis ka retsepti peensus- te omandamiseks. Pideva maitsestamise, maitsemise, keetmise ja segamise toel saab ka algajast luristajast tõeline vene boršigurmaan!

KAS ON SIIS NII RASKE VAIT OLLA?

ELO MARIA PAUMAN

Nagu me kõik teame, Treffneris on suured klassid ning tundides lärmi tihtipeale ülearu. Ühel päeval, kui mõne koolikaaslasega jälle jutuvada üle vingusime, tuligi mõte katsetada, kui palju see lobisemine siis ikka õppetööd häirib ning üleüldse elu mõjutab. Otsustasin, et mina kui suur lobamokk püüan kahe päeva vältel olla täiesti vait. Kuna tänapäeval käib väga suur osa suhtlusest kiirelt ja lihtsalt läbi sotsiaalmeedia, lugesin ka igasugused sõnumid endale keelatuks. Alles jäid vaid kehakeel ja Facebooki kleepsud-emotikonid.

Eksperimentiks valmistudes üritasin ette näha kõige raskemaid hetki ning neid ennetada. Näiteks kirjutasin õpetajatele katse tutvustamiseks võimalikult viisaka ning loetava sildi, mille tagaküljele lisasin ka natuke pikema seletuse. Üks minu suurimatest hirmudest oli jääda olukorda, kus olen sunnitud käituma ebaviisa-

kalt ning ei saa end kuidagi välja vabandada. Näiteks pean tunnistama, et süüepiinad olid suured, kui nägin pikas tühjas koridoris endale vastu kõndimas Uve Saart, inimest, kes on pühendanud terve ühe kursuse sellele, et mulle elementaarseid viisakusreegleid õpetada, ning ei saanud teda teretada.

ÕPETAJAD KIIDAVAD HEAKS! Kui näitasin sõpradele ja klassikaaslastele silti väitega, et järgmised kaks päeva ma ei räägi, tuli esimese vastusena alati naerupahvak, sest nad ei uskunud, et sellega hakkama saan. Teiseks hakati kohe minu piiranguite ja eesmärkide kohta küsima, seejuures unustades, et vastata ma ei saa. Väga suures enamuses küsiti kohe, kas ma kodus ikka räägin ning kas ma Facebook Messengeri kasutan. Hiljem pakkus paljudele suurt lõbu minu oma loodud reeglites aukude otsimine ning minu alalt rääkima meelitamine. Õpetajad olid jällegi kõik kahe käega minu eksperimenti poolt. Matemaatikaõpetaja soovitas kunagi selline asi terve klassiga ette võtta ning inglise keele õpetaja oli lihtsalt suures vaimustuses, et üks kohustus jälle vähem, sest seekord olin sunnitud ennast ise keelama. Lisaks sai ta oma tunni lõbusaks teha küsimustega stiilis „Mida sina asjast arvad, Elo?”.

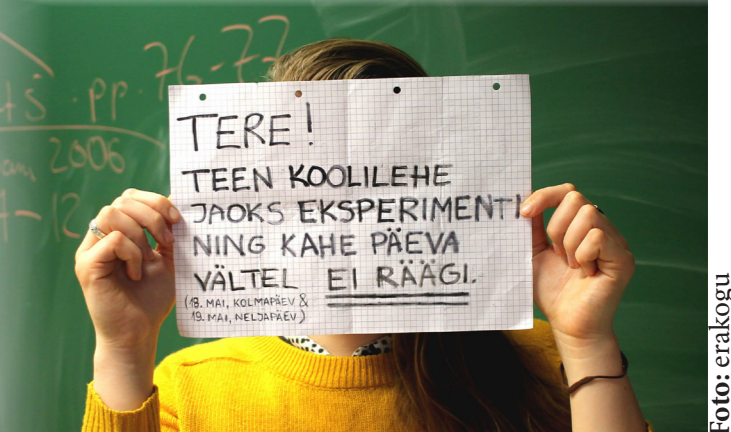
VAIKIV ELO ON IMELIK VAATEPILT Minu tavapäratu käitumine andis mulle palju võimalusi teiste inimeste proovile panemiseks. Väga paljud hakkasid minuga suheldes ise ka automaatselt kehakeelt

kasutama ja mõned seltskonnad jäid lihtsalt vaikselt, peaaegu tummaks. Palju kommenteeriti, et vaikiv Elo on imelik ja harjumatu vaatepilt ning et nägin end kehakeele abil mõistetavaks teha üritades järsku väga abitu välja. Kõige põneva- mad olid aga nende inimeste reaktsioonid, kes minu eksperimentid midagi ei teadnud. Üks klassivend ei saanud vist terve 75-minutilise koolitunni jooksul pidevalt mind küsimustega pommitades aru, et ma ei vasta, samas trennikaaslane sai kogu asjale pihta umbes minutiga.

POLE EDU ILMA VÄIKESTE TAGASILÖÖKIDETA Minu kaks vaikuspäeva ei möödunud ebaõnnestumisteta. Üks neist oli mulle juba varem ette teada, nimelt pidin minema rääkima oma praktilise töö juhendajaga, mis on loomulikult tähtsam kui koolilehe eksperiment. Erandi tegin ka ühele heale sõbrale, kellega üle mitme kuu kogemata kombel kokku juhtusin. Prioriteetid peavad paigas olema! Kogemata eksimist tuli aga ka ette ja selliste kohtade peal, mida ma üldse oodanud ei oleks osanud. Korra, kui

kaardimängulaua taga vastane liiga kauaks seletama jäi, hüüdsin tüdinult „Jajah!” ning, oma veast aru saanud, panin suu uuesti kinni ning värvusin näost punaseks kui tomat. Nähtavasti on minu verbaalseks refleksiks komplimentid, mille jõudsin tehtud ammu enne seda, kui mõistus tasa olla käskis.

VENE KEELE KODUTÖÖ - TEHTUD! Katse käigus selgitasin välja, et lobisemise piiramine mõjub produktiivsusele koolitöös suurepäraselt. Et ma ei saanud end väljendada suuliselt, tegin ma seda kirjalikult ning seega tundsin isegi kontrolltöödest suurt rõõmu. Tõeline kirss tordil oli muidugi teise päeva õhtul tekkinud motivatsioon teha ära järgmise nädala vene keele kodutöö, millele kulutasin lihtsalt niisama tahtmise pärast tervelt 5 tundi! Veel olin sunnitud enda teada hoidma kõik oma tobedad märkused ja lollid naljad ning spordipäeva tuliseimatel hetkedel ei saanud ma kuidagi oma klassikaaslastega pahandada. Arvan, et see oli ka ainult positiivne ning üritan edaspidi endas õigel ajal suu kinni hoidmist arendada!

Viimane abimees: ilma sildita poleks vaikust üle elanud.

PALJAS PEPU JÄI KOOLI PEAL SILMA?

TIINA TUBLI

On riided, mida kannad rannas, ja on riided, mida kannad koolis. Kõlab lihtsalt ja loogiliselt, aga kusagil levivad kuuldused, et meie kooli õpilased ei tee ranna- ja kooliriidet vahet.

Kui istuda aatriumis pilguga treppide poole, siis võib mõnele graatsiliselt kummardavale tüdrukule seeliku alla piiluda küll. Peab tunnistama, et need liiga lühikeste riietega neid on üldiselt küm-nendikud. Samas, kui nüüd meenutada, siis julgete reitega neide leidub ka vanemates klassides. Tänaval ei paneks tõesti pahaks, aga aatriumis sositavad jutukamad koolikaas-lased kõrvalistujale, et nähtut jagada ja natu-kene kommenteerida.

KÕMU KUI PALJU. Abituriendina tunnen siiski, et jutt noortest, kes riietes ei oska käia, päris tõsi ei ole. Muidugi on neid, kes oma paljastava riietusega mõne noormehe päe-

va meeldejäavamaks muudavad. Samas, olgem ausad, nõ suvi-tajatel hakkab teatud hetkel koolitunnis liht-salt külm ja niipea nad sellist viga uuesti ei tee. Pigem väidaksin, et meie koolis on väga palju stiilseid ja mait-sekaid noori, kes koolis silma paistavad ja aat-riumis istumise üsna meeldivaks muuda-vad. Ja eks ka seeliku-kandjad on mõistnud, et näe-paljas-tagumik olukorrast päästavad lühikesed püksid, mis suure tuule korral mõ-juvad kui hädaabi kõi-ge lootusetumas olu-korras.

REBASED SÄTIVAD Pigem olen aastatega tähele pannud, et küm-nes klass on see aeg, mil nähakse peegli ees kõige rohkem vaeva. Seda tunneb juba lõh-napahvakast, mis möö-dujatele ninna pressib. Samuti näeb seda vet-susabas seistes, sest peegli ees sätitvad end eranditult nooremad neid. Arutasime veel hiljuti klassiõdedega, kuidas meie enam oma välimusest nii palju ei hooligi. Põhjus võib seisneda tõsiasjas, et pole vanemaid noor-mehi, kellele silma paista ja hommikune uni on muutunud olu-lisemaks kui minutid peegli ees. Sellest tu-lenevalt on tihedamad ka klassivendade kom-mentaarid nagu „näed täna kuidagi teistsugu-ne välja” või „kas juh-tus midagi - sa oled nii kahvatu”, sest abitu-

riendina on meikimine ja sättimine ununenud tegevus. Aga kümnen-dikud... nemad paista-vad silma. Tüdrukutel on ilusti kleidid seljas, mõni päev on juuksed osavalt patsi punutud; samal ajal lahendab mõni minu klassikaas-lane sassis juuste ja katkise särgiga rahuli-kult matemaatika üles-andeid.

KIRJU MASS Veel enam võib iga üks, kes Treffneris käib, nõustuda väitega, et meie koolis on suur hulk põnevalt erine-vaid inimesi; seetõttu ka väga palju veidraid stiile. Jah, on neid kel-lele meeldib näidata, seda mis neil on (te saa-

te aru, mida ma mõt-len), ja on ka neid, kel-lele meeldib kogu oma ilu ja valu kampsunite alla ära peita. Leian, et selles ongi meie kooli võlu. Näiteks minu ko-dulinna Viljandis on kõik noored nagu kak-sikud ühtmoodi riietes. Oli aeg, mil kõik noor-mehed kandsid beeže pükse ja valgeid ten-niseid. Tõllal Tartusse tagasi tulles, oli alati hea meel tõdeda, et klassivennad oskasid enese stiilile kindlaks jääda, allumata mas-sipsühhoosile. Usun, et kui meie koolist saaks beežide pükste para-diis, siis me nutaks - need üksikud paljad tagumikud ei olegi ju tegelikult veel midagi.

NELE MARIE TIIDELEPP 12.E Põhikoolist tulles olin hämmastunud, kui palju noored viitsivad pingutada, et head välja näha. Kui tavaliselt on noormeestel võrlemisi ükskõik oma välimusest, siis meie koolis on tõesti vähemuses need, kellel pole oma stiili ja isikupärast välimust. Pintsakutes mehi on hea näha, mis ei ole Treffneris üldse harv vaatepilt. Alati on erandeid, kes käivad koolis plätta-rite ja rannapükstega, aga see on nende oma valik ja ma ei arva, et seda peaks kuidagi piirama.

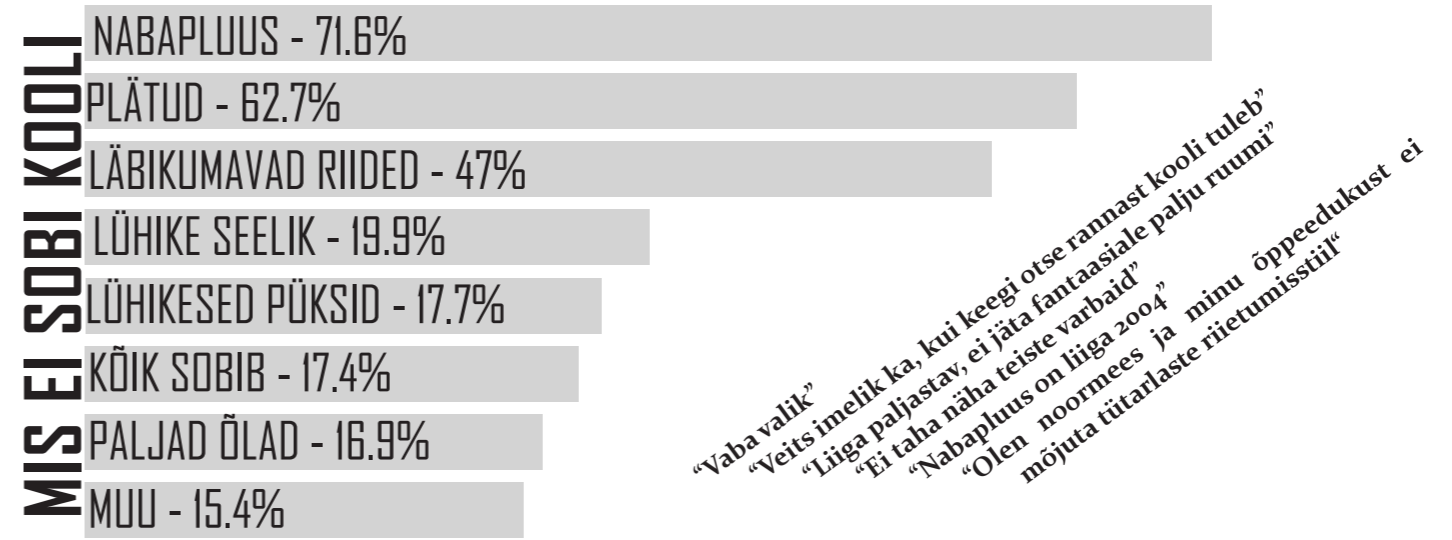
ABITURIENDID ARVAVAD

MARKUS VARKI, 12.C Riietus on justkui mask, mida me kanname. Klišee, ma tean... Aga veel tean, et meie koolis on inimesi, kes kannavad seda, mida nad tahavad, ja ka neid, kes kannavad seda, mida peaks etiketi kohaselt kandma. Veidi hirmuäratav ja kurb on mõelda, et suur hulk õpilasi ei ole tegelikult sellised, nagu me neid igapäe-vaselt näeme. inimese tõelist olemus ei tohiks kaduda ega ununeda vanakoeliste piiride taha.

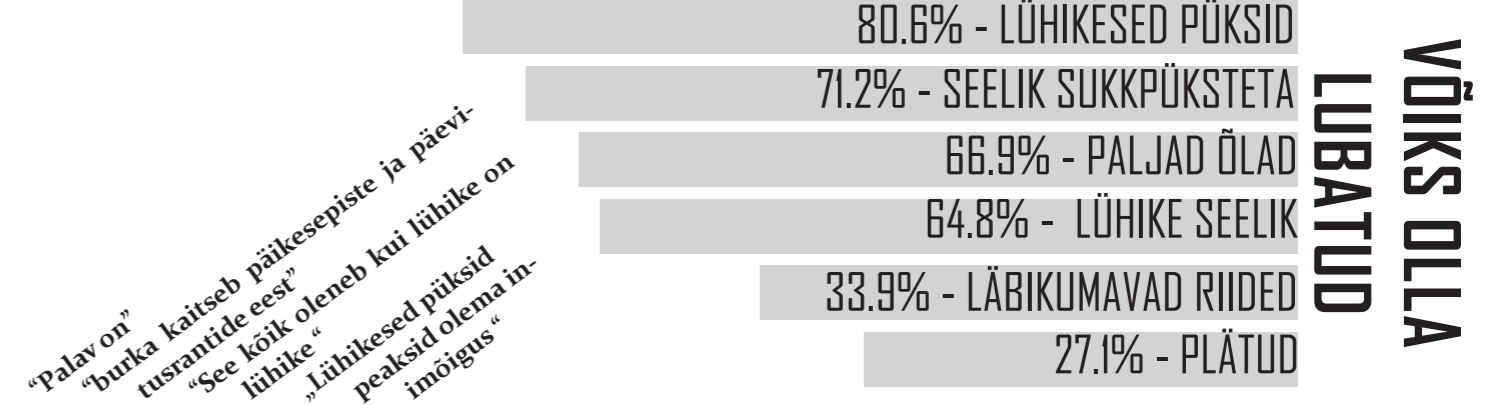
TREFFNERISTIDE ARVAMUS KOOLI SOBIVAST RIIETUSEST

Kas paljad õlad tõepoolest häirivad su klassivenna keskendumist või on tegu tänapäeva puritaanlaste propagandaga?

LAURA JÕGAR

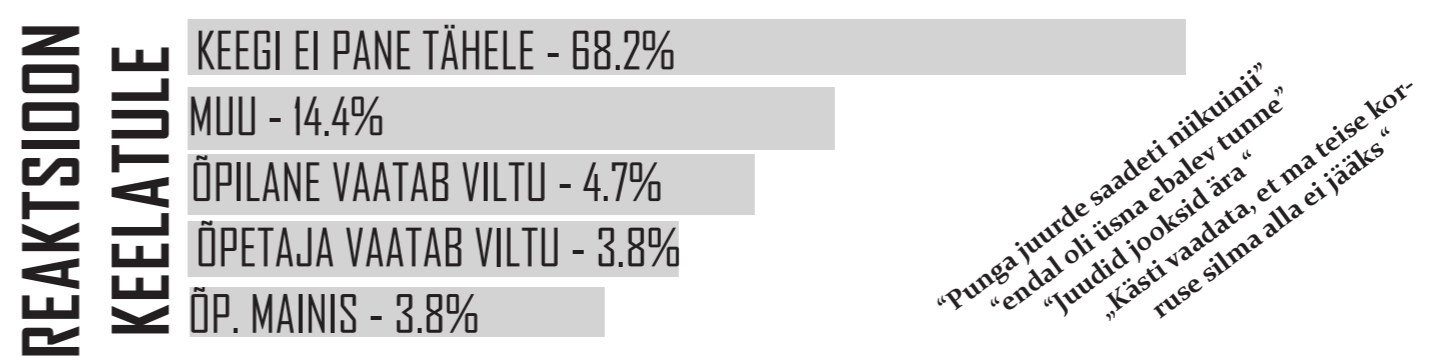

“Vaba valik”
 “Veits imelik ka, kui keegi otse rannast kooli tuleb”
 “Liiga paljastav, ei jäta fantaasiale palju ruumi”
 “Ei taha näha teiste varbaid”
 “Nabapluus on liiga 2004”
 “Olen noormees ja minu õppeedukust ei mõjuta tütarlaste riietumisstiil”

“Palav on”
 “burka kaitseb päikesepiste ja päevi-tusrantide eest”
 “See kõik oleneb kui lühike on lühike”
 “Lühikesed püksid peaksid olema in-imõigus”

VÕIKS OLLA LUBATUD

“Punga juurde saadeti niikumii”
 “endal oli üsna ebalev tunne”
 “Juudid jooksid ära”
 „Kästi vaadata, et ma teise kor-ruse silma alla ei jääks”

KÜPROSE NOORED NÄGID ESIMEST KORDA TULPE

ELO MARIA PAUMAN

7.-14. mail toimus Eestis üritus EUSO ehk 2016. aasta Euroopa loodusteaduste olümpiaad. Tegu oli rahvusvahelise olümpiaadiga, kus saavad osaleda kõik Euroopa Liidu liikmesriigid. Ülesanded on praktilised ning jagatud kolmeks (füüsika, keemia, bioloogia), neid lahendatakse kahes voorus ja kolmest meeskondades, kusjuures iga riik paneb välja kaks meeskonda.

Mis oli minu roll EUSO-l? Mina olin Küprose meeskonna giid. Igal tiimil on nimelt terve nädala jooksul kaasas vähemalt üks vabatahtlik, kes teab neile öelda, mis

“Think like a proton – stay positive!”

kell peab kus olema, kes tutvustab ümbruskonda, seletab, milline on eesti kultuur jne. Ühesõnaga, vastutasin selle eest, et nende nädal Eestis oleks võimalikult meeldejääv ja vahva. Elasin neile võistlusel kaasa ning püüdsin kõik tüütumad

kohustused enda peale võtta. Et olema tuli olla igal ajahetkel, ööbisid kõik giidid õpilastega samas hotellis. Selleks, et informatsioon alati võimalikult kiiresti kõigini toimetada, anti kõigile vabatahtlikele spetsiaalsed EUSO SIM-kaardid kõikvõimalike vajaminevate kontaktidega, kaasa saime võimsad akupangad ning selleks, et kergesti märgatav olla, kandsime alati erk kollaseid pluuse, mille seljapeal moto: „Think like a proton – stay positive!“

LASTELOOSIGA LÄKS ÕNNEKS

Kui enamik riike olid olümpiaadile toonud väga mehised koosseisud, siis minu küproslastest viis olid tüdrukud ning nendega koos üks poiss. Tunnen, et tiimiga ei oleks mul saanud rohkem vedada: nad olid väga kokkuhoidvad, rääkisid hästi inglise keelt, huvitusid sellest, mida neile rääkisid ning pidasid kinni kellaegadest, tihtilugu isegi va-

rem tulles, et mina ootama ei peaks. Peaasi, et keegi suurematesse pa-handustesse ei satu.

VABATAHTLIKU VAHVA ARGIPÄEV

Vabatahtlike jaoks olid päevad sama põnevad kui õpilastelegi, lihtsalt natuke pikemad, sest õhtuti saime kokku, rääkisime sellest, kuidas päev läks ning tegime endile selgeks kõik järgneva päevaga seotu. Tõeliste eestlastena vaatasime kõik koos ka kahel õhtul toimunud Eurovisiooni. Olenevalt valikust, mille võistkondade juhendajad olid teinud, käidi võistluste vahepeal rabas matkamas, soos kanuutamast, järvemuseumis, lennundusmuuseumis, Jakobsoni talumuuseumis, botaanikaaias... Viimased paar päeva veetsime Tallinnas, kus külastasime TTÜ uut hoonet MEKTORY-t, näitasime tiimidele ise vanalinna, jalutasime Kadriorus jms.

SOE TÄNU SOOJALT MAALT

Nädal kasvasin oma uute sõpradega kokku ja oli isegi täitsa kahju, et üritus lõppema pidi. Küproslaste juhendajad tulid pärast mind kallistama ja tänama, et õpilaste reisi nii tore-daks tegin. Seda oli suur rõõm kuulda. Kui taolisi võimalusi peaks veel tekkima, soovitan kindlasti kõigil huvilistel giiditöö järele proovida! Mul aga on nüüd ühel väikesel Lõuna-Euroopa saarel kuus sõpra, kes mind külla ootavad.

Laboris: lapsed lasti mänguasjade juurde.

MIDA PANEB ÜKS VÄLISMAALANE EESTIS ESIMESENA TÄHELE? KÜPROSE MEESKONNA ERI:

TEADUSKESKUS AHHAA!: See nimi meeldis minu tiimile nii väga, et tekis omavaheline nali. Iga kord, kui keegi midagi avastas ja „Ahhaa!“ ütles, hüüdis terve tiim kooris vastu: „Science Centre!“

LOODUS: üks tüdrukutest hüüdis pärast minu väikest Tartu linna tuuri: „Teil on isegi linnad üleni nagu pargid!“ ja läks puude alla tantsima

SIDRUNI- JA POHLAVESI: „Miks te kogu aeg oma vee sisse mingeid veidraid asju topite? See ju rikub selle ära!“ Küprosel on tavaks juua paljast vett ning kellelgi selle maitsestamine pähe ei tule.

JÕED: Küprosel ei ole mitte ühtki suurt jõge ja Emajõgi meeldis kõigile väga

KUJUD: Tartus on palju kujusid ning minu õpilased otsustasid mult küsida igaühe kohta neist, keda on kujutatud ja mida head ta tegi.

P.S. Kes veel ei teadnud, siis ka meie oma koolist osales EUSO-l kaks õpilast, Loona Volke ja Joosep Kaimre, kelle võistkond sai kaela hõbemedalid!

Mitte ainult töö: vabatahtlikud rokkimas Tamme Gümnaasiumis toimunud Tanel Padari kontserdil

Lõputseremoonia: Mina ja lapsed.

MIILANG ENNE MEIE AEGA

SANDRA VÕSASTE,
LIIS MARI VALEIKA

Sattusime ühel ilusal kevadpäeval tuhnima raamatukogu nurka koonunud vanade Miilangute hunnikusse ning sisetunne justkui käsikis üht-teist ka lugejatega jagada. Nagu näha, on õpilaste seas aastakümnete jooksul levinud igasugu vaateid ning ka avaldamiseks sobivat materjali on hinnatud igal ajal isemoodi. Millise hinnangu tänapäeva lugeja nendele kirjatükkidele annab? Kas ta kavatseb neist mõnest ka õppust võtta? Huvitav, millisest? Loe ja tee oma valik, hea lugeja...

„MIILANG“ 90 AASTAT TAGASI

ÕPILASKONNA ERIRINGID

Õpilaskonna juures töötavad 8 eriringi. Sellega on võimaldet õppureil oma huvisid vastavalt huvidele arendada, mis tähtis. Neist ringest on käesoleval õpiaastal kõige perekam KARSKUSRING. Eelmise aastaga võrreldes on liikmete arv mitmekordseks tõusnud (243-ni). Hea meelega näevad vanemad õppurid, et järeltulevad noortreffneristid, sest ringi liikmeiks on peaaesjalikult nooremate klasside õppurid, ikka enam ja enam karskelle ilmavaatelle ja selle arendamiselle ruumi annavad. Ring on käsitlenud elavalt karskusasjandust, korraldades õpikursusi, referaadikoosolekuid, kinotendusi jne. Ringi liikmeil on tarvitada oma raamatukogu, mida täiendat ja täiendatakse uute elureformi käsitlevate teostega. Ring võttis esindajate kaudu osa 15. Eesti karskuskongressist Tallinnas ja E. N. Karskusliidu 3. asemikkudekogu koosolekust Tartus. Tuleviku kavast on laialdasem karskuseksamite sooritamine.

“Miilang IV” 1926. Kevadtalvel

„Mitteõpilastele peaks Rüütillis jalutamine ära keelata. Segab kolidasi liikumist.“

“Miilang” 1929, kooli 45 aastapäeva juubeliväljaanne

MIILANG 24 AASTAT TAGASI

JOOMISE TERVISLIKKUSEST

Jookide toiteväärtus oleneb sellest, kui palju on nendes valke, rasvu, süsivesikuid, vitamiine, mineraalaineid ja alkoholi.

Iga joomingu korral peab vähemalt üks jook sisaldama täisväärtuslikku alkoholi. Alkoholi energiasaldus ületab enam kui kahekordselt valkude ja süsivesikute energiasalduse. Vähesed füüsilise koormuse korral piisab 700-750 grammi viinast päevas. Väheliikuv, tüsenemisele kalduv inimene peab piirama süsivesikute kogust oma pitsis. Õlu, viin ja vein sisaldavad palju vitamiine ning neid tuleb igal võimalusel oma menüüsse võtta. Jooge 4-5 korda päevas, kindlatel kellaaegadel ja ärge piirduge mõõdukate kogustega. Koostage oma menüü nii, et see oleks mitmekesine ning joogid maitvad ja täisväärtuslikud. Õige joomine ei ole kulukas ega nõua kuigi palju aega ettevalmistamiseks. Jookide mitmekesisus, koguste suurus ning joomingute regulaarsus on õige joomise aluseks.

Vassili Merela

Beerfriends Forest University

Miilang oktoober 1992

“OF ALL MATCHES NEVER WAS THE LIKE.” *

HANNA MARRANDI

Reede, 20. mai. Päev, mil abiturientid taastuvad matemaatika riigieksamist ja nende nooremad koolikaaslased spordipäevast. Mina aga käisin selle päeva õhtul Londonis asuvas Shakespeare'i teatris Globe vaatamas komöödiat „The Taming of the Shrew“, mille pealkiri eestikeelsena kõlab „Törksa taltsutus“.

Kuna aprilli lõpus oli koolis Shakespeare'i sünni- ja surma-aastapäevaga seoses tema elust ja töödest väga palju juttu, otsustasin, et eelseisva Londoni-reisi sisse tahan kindlasti mahutada ka Globe'i külastuse, et maailmakuulsale näitekirjaniku loomingut võimalikult autentsel moel oma silmaga lavalaudadel näha. Mõeldud-tehtud! Globe asub otse Thamesi jõe ääres, ometi on ta teiste ehitiste vahel ja kes ei oska õigesse kohta vaadata, see teda esmapilgul ei märkagi. Pruuni puitkarkassiga valgeks shakespeare'ilikult. Peaaegu samasse kohta ehitati Globe juba 1599. aastal, vahepeal põles teatrimaja küll tulekahju tõttu maha ning 1640. aastatel *tsitaat “Törksa taltsutusest”

suleti uuesti ülesehitatud teater täiesti. Praegune Globe'i rajati 1997. aastal ja rekonstrueeritud versioon püüti teha võimalikult selline, nagu ta 17. sajandil võis olla. Nii kunagine kui praegune Globe on ümara kujuga puidust hooned. Kahe suure sambaga lava on kolmest küljest publikule avatud. Kõigil kolmel küljel on kolmekorruselised rõdud, kus saab etendust nautida mugavalt loožides istudes. Vaesem rahvas, kelle hulka kuulusin sel korral ka mina, jälgib vaatamängu lava ees ja külgedel seistes. Kusjuures, püsti seisjatel ei ole pea kohal katust, mis tähendab et Londoni kliimaga arvestades tuleb ilmselgelt olla valmis märjaks saamiseks. Seekord hakkas õnneks sadama alles pärast etendust. Tõsi, peale pikka päeva oli 2,5-tunnine püstiseisimine ka vihmata paras katsumus. Kuid keegi ei tundunud sellest väga häiritud olevat. Ühtekokku mahub vaatajaid etendustele 1400 ja vaba ruumi polnud palju ka seisualal.

KÕIK TÜDRUKUD EI OLE TEHTUD MAASIKAVAHUST „Törksa taltsutus“ ei ole sugugi Shakespeare'i kõige kuulsaim töö, kuid ometi on selle temaatika tuttav paljudel, kes seda ise ei teagi. Nimelt on tuntud Hollywoodi mängufilm „10 põhjust sind vihata“ oma süžee saanud just sellest Shakespeare'i näidendist. „Törksa taltsutuse“ tegevus toimub Itaalias Padua linnas, kus elab rikas härra Baptista, kellel on kaks tütar: imekaunis ja lee-

be Bianca ning täiesti metsik Katherina, kes oma õde piitsasaga peksab ja viiuliõpetajal instrumendi pähe kinni lööb. Biancal on mustmiljon kosilast, kuid Baptistal on kindel põhimõte noorem tütar alles siis mehele anda, kui vanem õde Kate on abiellunud. „Törksa taltsutus“ jälgib ühest küljest Bianca kosilaste pingutusi oma südamedaami endale võitmisel, teisalt on see lugu ka Kate'i, törksa ja poolde hullumeelse neiu, vagaks ja kuulekaks muutmise kohta. Muusika oli lavastuse juures kirss tordil: lava kõrgeimal astmel tumeda taeva all esinenud muusikud andsid peaaegu unenäolise kogemuse. Väga põnevad olid ka filmiliked lahendused, näiteks tegevuse kujutamine aegluubis. Kahju oli ainult sellest, et kuna Kate'i osatäitjat mängis asendaja, siis luges ta osa teksti paberilt maha. Selle korvas siiski näitlejate oskuslik huumor ja muljetavaldavad rekvisiidid, nagu viltune voodi ning luukere.

UUTMOODI SHAKESPEARE

Mind üllatas väga brittide emotsionaalsus. Kõik plaksutasid, naersid, rahvas lausa rõkkas. Mina tasase eestlasena ei mõistnudki, et parasjagu oleks väga naljakas koht

olnud. Kuna olin eelnevalt näidendi läbi lugenud, siis ei saanud asi olla ka kesises arusaamises. 16. sajandi inglise keel on siiski midagi hoopis muud kui tänapäevane inglise keel ja teksti lugemata oleksin olnud tõesti parajas kimbatuses. Kuigi läksin otsima „päris“ kogemust, selgus, et lavastuse tegevus oli paigutatud hoopis 20. sajandi algusesse, mis väljendus kõige selgemalt esinejate riietuses. Vaevast, et Shakespeare'i ajal näitlejad laval just tõukerattaga ringi trallitasid või publiku käest joogipudelit laenasid, et sellega minestanud kama raadi turgutada. Hiljem sai selle veega kastetud ka pahaaimamatu publik. Näitlejate suhtlus publikuga oli vaba ja muretu ning tegelikult ei häirinud isegi see, et ajastut oli muudetud. Tegemist on pigem küll turismiattraksiooni kui süvakunstiga, kuid see ei tähenda, et lavastus poleks olnud väärt vaatamist. Kindlasti soovitan Globe'i teatri külastamist teistele, kes Londonisse satuvad. Tuleb lihtsalt olla valmis teistsugusteks lahendusteks ja eelnevalt näidendiga tutvuda, et etendusel ei peaks pingutama tekstist arusaamiseks, vaid saaks pöörata tähelepanu juba lavastusele kui tervikule.

THE TAMING OF THE SHREW

Foto: erakogu

“Törksa taltsutuse” kava

TILLUKE KORSTNAPÜHKIJA, KES RÄNDAS TREFFNERIST INDIASSE

KRISTEL SERG

Kohtume Aana-Liisa Kastega Raekoja platsil, kuhu ta tormab otse "Polaarpoisi" esilinastuselt. Teades, et vanade koolikaaslaste kirjeldusel on ta "hästi rõõmus ja hästi väike", tunnen ta kohe ära. Teel Toomemäele, põikame läbi Wernerist ja ostame kaasa porgandikooki. "Kui mul oli koolis halb päev, siis ma käisin alati Werneris

porgandikooki kaasa ostmas," meenutab ta ning naeratab suurt laia Aana-naeratust. See tüdruk on pisike elav tõestus sellest, et maailm on meie ees valla ning et tulevikku pole vaja korraldada viisaastakuplaani järgi.

KOOL JA ELUMUUTVAD OTSUSED
"Minu klassijuhatajaks oli (Ülle) Seevri," alustab ta. "Ta oli päris vahva klassijuhataja. Võibolla hindasin ma teda lõpupoole veel rohkem, kui alguses. Õpetajatega ongi nii, et alguses tunduvad nad ranged ja nõudlikud, alles ise lõpetades hakkad neid inimestena nägema." Läbides pika arutelu erinevate õpetajate teemal, jõuan küsimuseni, mis ei tulnud ilmsel-

gelt Aanale üllatusena. "Miks just India? Kas sa ei tahtnud minna peale keskkooli lõpetamist edasi otse ülikooli?" "Minu elus on

“Minu elus on tulnud kõik õigel ajal

tulnud kõik õigel ajal," vastab Aana. "Siis oligi just õige aeg. Kuidagi kõik laabus hästi ja

suuremaid probleeme minekuga ei tekkinud. Seda oli küll palju, et ikka imestati, et "kuidas läheb väike blond tüdruk üksinda kuskile India pärapõrgusse?!" aga suurt vastuseisu ka ei olnud."

ERILINE INDIA
Palun tal Indiast lähemalt rääkida. "Oh, see on üks väga eriline maa," ohkab ta (natukene igatsevalt). "India inimeste maailmapilt ja ellusuhtumine on ikka totaalset erinev. Vahepeal see ajas mind kui eestlast ikka närvi ka. Me oleme harjunud, et kui midagi on vaja teha, siis see tehakse ära. Indias nii asjad ei käi. Kogu aja kontseptsioon on hoopis teistsugune. Tehakse pigem siis, kui tuju tuleb." Nii näiteks on Indias reeglits, et buss tuleb alati hiljem - kui ta üldse tu-

leb. Pole haruldane, kus erilisteks sündmusteks hakatakse valmistuma päev varem. "Juhtub pidevalt absurdeid asju," naerab Aana. "Tuled koju ja keegi on veekeedupotiga minema jalutanud. Indialaste jaoks on privaatsus ja omandimõiste hoopis teistsugused mõisted kui meile." Kuna olen kuulnud, et paljud soojema kliimaga riikides elanud eestlased peavad supermarketi banaane plastmassiks, siis küsin Aanalt selle kohta. "Oh, Rimist ma enam tõesti mangosid ei osta. Neil lihtsalt ei ole maitset. Eestis olles meeldib mulle süüa kurki-tomatit, aga kõik vähegi eksootilisemad asjad jätan pigem ostmata. Ema mul vahest ostab poest välismaiseid puuvilju, siis ma ikka ütlen, et ema, ma ju tõin sulle kohvritäie päris mangosid, kuidas

sa saad veel neid süüa!" Indias töötab Aanalaste-

“Kuidas läheb väike blond tüdruk üksinda kuskile India pärapõrgusse?!”

kodus. "See oli tohutult eriline kogemus. Eestlased ikka vahepeal hädaldavad ja.. Aga need lapsed, kes olid kõik nii keerulistest oludest

lastekodusse tulnud, nemad olid kogu aeg rõõmsameelsed ja tore-dad. See andis energiat. Päris sellist momenti ei tulnud kunagi, et oleksin tahtnud kohe koju tagasi minna." Kas lahkuda oli raske ka? "Muidugi!" naerab Aana. "Sellega on üks naljakas lugu ka.. Või noh, mis naljakas. Kui ma hakkasin minema, siis kutsuti mind ühel päeval suurde ruumi, kuhu olid kogunenud kõik lastekodu töötajad ja lapsed, kes olid mulle meisterdanud kaarte. See oli väga võimas ja tuli mulle täiesti üllatusena, et ma neile nii palju korda läksin. Direktor ütles mulle, et ma ei nutaks, sest muidu hakkavad lapsed ka nutma. Ma natuke ikka nutsin." Oleme veidi aega vait. Mul on keeruline midagi küsida. Kujutan ette saalitait väikeseid India põngerjaid laulmas

ja kaarte üle andmas. See tundub tõesti tohutult liigutav. "Kas sa tagasi tahad ka millalgi minna?" küsinA ma viimaks. "Muidugi. Mul on juba aeg planeeritud."

MIS EDASI?
Kuigi India õpetas Aanat elu kergemalt võtma, siis pole ta ise üldse mitte nali. Peale luulereisikirja-mõtisklusblogi on tal ka korstnapühkija kutseharidus ning sügisest loodab ülikoolis meditsiini õppima asuda. Temast õhkub mõnusat rahu ja paljureisinud inimese ellusuhtumist. "Kui võimalus tuleb, siis tasub sellest kinni haarata," arvab ta. Ja vastuseks minu küsimusele vaheaasta kohta ütleb ta kindlalt: "Kui sa tunned, et tahaks jätta vaheaastat, siis tuleb seda teha. Kunagi ei tea, mil-leks see hea on!"

LUULETUS AANA SULEST

Ühel pühapäeva hommikul vaatas isa mulle otsa ja küsis kas noorus on raske ei osanudki väga midagi kosta veidi selgemaks võttis küll aga et kui raske kes teab lihtsam oleks kaaluda tonnides vaske

polnud mõelnudki kas noorus on raske kas on raske lustida nagu homset ei oleks või tuupida nagu oleks alati lõputu sess astuda ise läbi kõik ämbri-d ja tunda une pealt oma lemmiklaulja tämb-

rit teha iga viga vähemalt 3 korda ilma et oleks igav

vaadata päikest tõusmas ja loojumas ning neid kellest hoolid tulemas ja minemas ikka ja jälle lahkumas

õppida elu kohta kõike panna kõrva taha ja vajadusel voodi alla maha ja päeva lõpuks tunda ikkagi kuidas oled (mõttetult) väike

Rõõm rosinasilmades: India tüdrukud kannavad eluraskustele vaatamata laia naeratust.

Fotod: erakogu

ÜHE TALVE VIIMANE LUMI

LIIS MARIIVALEIKA

“Tallinn, lõpp-peatus. Lu-
gupeetud reisijad! Palun
vaadake, et te ei unustanud
midagi rongi. Täname, et
sõitsite rongiga! Meeldivat
päeva jätku!” kõlab stereo-
tüüpne naishäääl ja rohelise-
d lülitid süttivad põlema.
Esimesed trügivad kiirusta-
des maha ja tõttavad suure
hooga edasi, mina astun
maha ja hingan sisse pea-
linna reostunud õhku. Jäl-
le siin ja jälle üksi. Hea on
olla, isegi liigselt kiirustav
ja närviline parv inimesi
ei suuda mu seismist rahu
rikkuda. Nii ma seisan, oot-
tan, ei teagi mida. Rahu?
Alati. Kui rahvamass on vei-
di hajunud, hakkab edasi
astuma. Trammipeatusesse
jõudnud, märkan üle tee

tuttavat nägu, mis mind
halvab. Kogu sisemine rahu,
mis minus oli, on kadunud.
Samas on kogu närviline
parv mu ümber justkui väi-
ke udusuleke, mis ka varsti
aknast välja puhutakse ja
olengi tõeliselt üksi.

Murdosa sekundiks ainult
mina ja mu mõtted. Mõtted,
mis mind ründavad. Mulle
tundmata ajusopist poevad
välja küsimused, millele
vastamist olen edasi lüka-
nud, teadmises, et ei oska
neile lihtsalt midagi vastata.
Kuid nüüd, olles hallis Bal-
ti Jaamas täiesti üksi, tean
ühtäkki vastuseid, kuigi
võibolla mitte õigeid.

Ta kartulikooretooni juuk-
sed on nii kaunid, mis toi-
mus küll ta peas 5 aastat
tagasi, kui need süsimus-
taks otsustas värvida. Ei
tundnud teda veel sel ajal ja
hiljem ei tulnud pähe küsi-
dagi. Nüüd, õndsas rahutu-
ses, tulevad just niisugused,
pealtnäha mõttetud, kuid
tegelikult vajalikud küsi-
mused pähe. Ma ei saa sinna
midagi teha, paratamatult
mõtlen, kas asi oleks läinud
teisiti, kui oleksin 17 kuud
tagasi just selle küsimu-

se temalt küsinud. Üks asi
oleks kindlasti teistsugune,
ma teaksin praegu sellele
küsimusele vastust. Küsida
ma temalt seda enam ei saa.
See rong on ammu läinud
ja tagasi ei tule. Minu kella
järgi läks küll mõned minu-
tid varem, kuid ega liigne
ettevaatus ole kunagi liiast.

Ma tunnen, et vedasin teda
kunagi alt. Ma kartsin ja ei
suutnud end kokku võtta.
Ma teadsin ta probleemidest
ja ma teadsin ta painavatest
valudest ja hirmudest ja ma
tahtsin aidata, ma tõesti
tahtsin. Miks ma mitte mi-
dagi ei teinud? Miks ma ei
küsinud õigeid küsimusi?
Need on osa küsimustest,
millele vastamist olen edasi
lükanud, kas oskamatuses
või hirmust. Hirmust en-
dale näidata, et ei hoolinud
piisavalt? Vaevalt. Hirmust
endale näidata, et ei tead-
nud, kuidas õigesti hoolida?
Kindlasti. Tal oli õigus, kui
ütles mulle kunagi, et mul
on tollastest läbielamistest
veel kasu. Mitte sel moel,
kui ta ilmselt arvas või loo-
tis, aga kasu on kindlasti.
Eneselegi märkamata õppi-
sin hoolima, õppisin olema
hea ja toetav sõber, mitte

nukk, kes näiliselt sind kuu-
lab ja sulle naeratab, kuid
tegelikult teha ei oska midagi.
Kaotasin küll tollal olu-
lise, kuid saan anda hetkel
olulisele midagi paremat.

Vastan mõttes küsimuste-
le, tean, et see on vajalik.
Hetke pärast ei tea ma oma
võimest tühjusest kaos te-
kitada mitte midagi, aga
sisemine rahu on tagatud
ja väline segadus ei häiri.
Tunnen kergelt tuuleõhku,
kuid udusulgu ei tule tagasi.
Ei tule tagasi ka kogu närvi-
lus, mis pealinnaga välti-
matult kaasneb. Jääb ainult
kokkusurutud linn, mille
sees üritan endale kohta lei-
da. Äkki oli tulek ikkagi hea
mõte?

Nagu nipsust olen tagasi
Balti Jaamas. Aken on kinni
ja tuul ei puhu, ja udusul-
gede asemel langeb lund.
Katsun oma lokke, jälle jääs.
Tuleb vähem hingata, het-
ked tunduvad pikemad ja
juuksed jäävad ka terveks.
Lasen trammil number 2
ära sõita ja kiirelt paremale-
vasakule vaadanud, tõttan
üle tee. Ei karda. Peatun.
“Mis pärast sa kunagi oma
juuksed mustaks värvisid?”

VÄIKE TO-DO-LIST

- Küsi üks küsimus, mida varem pole julgenud
- Lausu üks hea soov sõbrale, keda ilmselt suvel ei näe
- Pane paika üks julge suveplaan

KOLM SOOVITUST SUUREPÄRASEKS SUVEKS

LAURA JÕGAR

Pole veel teada ühtegi inimest, kes oleks suutnud Eesti suve üle elada ilma hea jäätise, suurepärase muusika ja looduskaunite kohtadeta. Et kallid lugejad ka sügisel meiega viibiksid, peab Miilang enda kohuseks uurida välja parim valik eelnimetatud abivahenditest ning ka neid lugejatega jagada.

HEIDI RAUDSEPP (10.D) SOOVITAB:

SUVITUSKOHT: Aegna saarele telkima (randa)
JÄÄTIS: Super Viva pirni-koorejäätis granadillitaidise ja kaktu-
semaitselise glasuuriga
LAUL: “Walking on sunshine”

Super Viva pirni-koorejäätis granadillitaidise ja kaktusemaitselise glasuuriga on maitsev jahutav maius kuumal suvepäeval. Jäätis on kaetud mõnusalt magusa glasuuriga, selle all on veidi hapukam, kuid imeline pirnijäätis. Selle sees peitub granadillimaitseline moos, mis muudab seda jäätist veel erilisemaks. Seda kõike ümbritseb krõbe vahvel. Söö seda jäätist ja saad suurepärase maitse-ning jäätiseelamuse!

ÕPETAJA MONIKA PIIRIMÄE SOOVITAB:

SUVITUSKOHT: männimets maailma kõige ilusamas riigis - Lõuna-Eestis
JÄÄTIS: Eriti Rammus koorejäätis punase sõstraga
LAUL: Genialistid “Leekiv armastus”

“Leekiv armastus” on ilus ja rahulik laul, mille saatel on mõnus mõtiskleda, sest see on sügavamõtteline. See räägib armastusest ja lubadustest, mida üks mees oma armsamale annab, ning paneb mõtlema, et kas armastus teeb tõesti nii palju haiget. Lisaks sügavamõttele sõnadele on sellel laulul ka ilus viis ning Genialistid ja Lea Liitma esitavad seda samuti väga kenasti.

SASKIA TURU TÄNAVALT SOOVITAB:

SUVITUSKOHT: Kauksi Puhkemaja
JÄÄTIS: Eskimo pulgajäätis
LAUL: Ricky Martin “Livin’ La Vida Loca”

*Kui mõtled, kuhu võiks suvel kindlasti suvitama minna, siis üks tore koht on Kauksi Puhkemaja. See asub Ida-Virumaal looduskau-
nis kohas metsade keskel 2 km kaugusel Peipsi järvest. See on suu-
repärane koht, kus puhata ja olla eemal linnakärast. Seal pakutakse
koduseid ja traditsioonilisi toite ning on võimalik näiteks saunas,
ujumas, kala püüdmis ja jalgrattaga sõitmas käia.*

PROJEKT X EHK KÜMMME SISUKAT NÄDALAT

1. NÄDAL 20.06-26.06

Kuigi rannailmad on selleks ajaks (loodetavasti) juba saabunud, ei ole kõik veel kadunud. Mine välijõusaali! Kindlasti leiad sobiva treeningupaiga oma kodu ümbrusest ning ka taskuraha jääb MyFitnessi liikmemaksust puutumata.

2. NÄDAL 27.06-3.07

Oled käinud vähemalt ühel russian hardbass'i peol? Kolme triibuga dressipluus leiab kasutust ka väljaspool stiilinädalat? Tunned, et vajaksid vene keele suvepraktikat? East Beach Fest 2. juulil tundub sellisel juhul justnimelt sulle sobivat! Lisaks möllavale temperamendile ja kirgikütvale muusikale saad kaasslaavlastega nautida ka maalilist Narva-Jõesuud.

3. NÄDAL 4.07-10.07

Sinu suvekalendrisse on Eesti Hip-Hop Festival juba üles märgitud? Kas ei oleks hea mõte veidi enne kohalike oludega tutvumas käia? Elva kohvikutepäev 9.juulil näib selleks koos oma kohaliku rahva ja mõnusate ampsudega perfektne võimalus olevat!

4. NÄDAL 11.07-17.07

Folgiränduri teekond saab alguse Hiiust, kus toimub 14.-17. juulil juba niigi populaarsetest pidustustest järjekorras esimene. Tõelist folklast ei kohuta ka pikk merereis!

5. NÄDAL 18.07-24.07

Suvi võiks olla aeg, mil külastada ka ammu unustatud naabreid ning nende plätudest piiluvad varbad üle lugeda, seda võimalust kutsub kasutama Võnnu ehk Cesise kunstifestival. 8.-28. juuli on ajavahemik, millesse mahub teatrit, muusikat, kino, visuaalkunsti ning kultuurisõpru kogu maailmast!

6. NÄDAL 25.07-31.07

Eesti väikesaared ja rahvatants - ei ole paremat viisi, et öelda SUVI! Juuli lõpus annavad Ruhnus kontserdi meie oma Tantsutallad. Hoia silmad-kõrvad lahti ja ära praamipileti soetamisega hiljaks jää!

7. NÄDAL 1.08-7.08

Kui Pärnus Weekend Festivalil juhuslikult enne hämarikku ärkama juhtud, kiika kindlasti Eesti esimesse pakendivabasse poodi Paljas Pala, ehk suudad niiviisi keskkonnasäästlikult käitudes korvata Pärnu linnale tekitatud mürareostuse...

8. NÄDAL 8.08-14.08

Kas oled kunagi nurisenud, et sinu, noore, arvamust ei võeta kuulda? Arvatavasti on Paines pesitsev Arvamusfestival 12.-13. augustil just see üritus, kus ennast kuuldavaks teha.

9. NÄDAL 15.08-21.08

Alati ei pea elamuse leidmiseks oma õue altki kaugemale liikuma, Linnafestival UIT toob 17.-20. augustil kultuuri koju kätte, tuleb ainult õiget hetke tabada ja peatselt ilmuval sündmuste plaanil sabast kinni haarata.

10 NÄDAL 22.08-28.08

Kuigi Treffnerit ennast looduses ei kohta, võib Piusa jõe äärest leida Härma! Just rahvasuus Härma müüriks kutsutud liivakivipaljand on Eesti kõrgeim ning pakub meeliülendavat vaatepilti ka neile, kes arvavad end Lõuna-Eesti loodust läbi ja lõhki tundvat.